

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

De his qui possunt indulgentias facere. Quæstio 26.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

tima adfit, potest intentio illius, qui pro utilitate Ecclesie operatus est, ad istum continuari.

ARTIC. III.

Utrum pro temporali subsidio debeat fieri indulgentia?

99

Ad tertium sic proceditur. Videtur, quod pro temporali subsidio non debeat fieri indulgentia: quia remissio peccatorum est quoddam spirituale. Sed dare spirituale pro temporali, est simonia*. Ergo hoc fieri non debet. 22. q. 100
47. 1.

¶ 2 Præterea, Spiritualia subsidia sunt magis necessaria, quam temporalia. Sed pro spiritualibus subsidijs non videntur fieri indulgentia. Ergo multo minus pro temporalibus fieri debent.

SED contra est communis Ecclesie consuetudo, quæ pro peregrinationibus & eleemosynis faciendis, indulgentias facit.

RESPONDEO dicendum, quod temporalia ad spiritualia ordinantur, quia propter spiritualia debemus vii temporalibus: & ideo pro temporalibus simpliciter non potest fieri indulgentia, sed pro temporalibus ordinatis ad spiritualia; sicut est repressio inimicorum Ecclesie, qui pacem Ecclesie perturbant, sicut constructio Ecclesiarum & pontium, & aliarum eleemosynarum.

Et per hoc patet quod non fit ibi simonia, quia non datur spirituale pro temporali, sed pro spirituali. Unde patet solutio ad Primum.

Ad secundum dicendum, quod etiam pro pure spiritualibus potest fieri indulgentia, & fit quandoque: sicut quicumque orat pro Rege Francia, habet decem dies de indulgentia à Papa Innocent. IV. Et similiter crucem prædicantibus, datur quandoque eadem indulgentia, quæ crucem accipientibus.

QVÆST. XXVI.

De ijs, qui possunt indulgentias facere, in quatuor articulos diuisa.

Deinde considerandum est de illis qui possunt indulgentias facere.

P 2 ¶ Circa

¶ Circa quod queruntur quatuor.

- ¶ Primo, vtrum quilibet sacerdos parochialis possit indulgentias facere?
- ¶ Secundo, vtrum diaconus vel alius non sacerdos possit eas facere?
- ¶ Tertio, vtrum Episcopus possit eas facere?
- ¶ Quarto, vtrum existens in peccato mortali possit eas facere?

ARTIC. I.

Vtrum quilibet sacerdos parochialis possit indulgentias facere?

100
Tho. 4 d.
20. q. 1.
ar. 4. q. 1.
& seq.

AD primum sic proceditur. Videtur, quod quilibet sacerdos parochialis possit indulgentias facere. Indulgentia enim habet efficaciam ex abundantia meritorum Ecclesie. Sed non est aliqua congregatio, in qua non sit aliqua abundantia meritorum. Ergo quilibet sacerdos potest facere indulgentias, si habeat plebem subiectam, & similiter quilibet praelatus.

¶ 2 Præterea, Prælati quilibet gerit personam totius multitudinis, sicut vnus homo particularis gerit personam suam. Sed quilibet potest alteri communicare bona sua pro altero satisfaciendo. Ergo praelatus potest communicare bona multitudinis in commissis. Et sic videtur, quod possit indulgentias facere.

SED contra, Minus est excommunicare, quam indulgentias facere. Sed hoc non potest sacerdos parochialis. Ergo nec illud.

RESPONDEO dicendum, quod indulgentie effectum habent, secundum quod opera satisfactoria vni alteri computantur, non solum ex vi charitatis, sed etiam ex intentione operantis aliquo modo directam ad ipsum. Sed intentio alicuius potest ad alterum dirigi tripliciter, aut in generali, aut in speciali, aut in singulari. In singulari quidem, sicut cum quis pro alio satisfacit determinate: & sic quilibet potest alteri sua opera communicare. In speciali autem, sicut

sicut cum quis orat pro congregatione sua, & familiaribus, & benefactoribus, & ad hoc etiam ordinat sua opera satisfactoria: & sic ille, qui congregationi præest, potest opera illa alij communicare, applicando intentionem illorum, qui sunt de congregatione sua, ad hunc determinate. Sed in generali, sicut cum quis opera sua ordinat ad bonum ecclesie in generali: & sic ille qui præest ecclesie generaliter, potest opera illa communicare applicando intentionem suam ad hunc vel ad illum. Et quia homo est pars congregationis, & congregatio est pars ecclesie: ideo in intentione privati boni includitur intentio boni congregationis, & boni totius ecclesie; & ideo ille qui præest ecclesie, potest communicare ea quæ sunt congregationis, & huius hominis: & ille qui præest congregationi, potest communicare ea quæ sunt huius hominis, sed non convertitur. Sed neque prima communicatio, neque secunda, indulgentia dicitur: sed solum tertia, propter duo. Primo, quia per illas communicationes, quamvis homo solvatur à reatu pœnæ, quantum ad Deum; tamen non solvitur à debito faciendi satisfactionem iniunctam, ad quam obligatus est ex præcepto ecclesie: sed per tertiam communicationem homo etiam ab hoc debito solvitur. Secundo, quia in vna persona vel in vna congregatione non est indeficientia meritorum, vt sibi & omnibus alijs valere possint: vnde iste non absoluitur à pœna debita pro vno, nisi tantum determinate pro eo fiat, quantum debebatur. Sed in ecclesia tota, est indeficientia meritorum, præcipue propter meritum Christi: & ideo solus ille, qui præest ecclesie, potest indulgentias facere. Sed cum ecclesia sit congregatio fidelium, congregatio autem hominum sit duplex, scilicet economica, sicut illi qui sunt de vna familia: & politica, sicut illi qui sunt de vno populo: ecclesia assimilatur congregationi politice, quia ipse populus ecclesia dicitur: sed cõuentus diuersi vel parochie in vna diocesi

solus episcopus est ecclesie praelatus simpliciter.
* *Al. causatum.*

assimilantur congregationi in diuersis familijs, vel in diuersis officijs. Et ideo solus Episcopus proprie praelatus ecclesie dicitur, & ideo ipse solus quasi sponsus annulum ecclesie recipit: & ideo solus ipse habet plenam potestatem in dispensatione sacramentorum, & iurisdictionem in foro * ecclesie quasi persona publica: alij autem, secundum quod ab eo eis committitur. Sed sacerdotes qui plebibus praeficiuntur, non sunt simpliciter praelati, sed quasi coadiutores: unde in consecratione sacerdotum Episcopus dicit, Quanto fragiliores sumus, tanto magis auxilijs his indigemus. Et propter hoc etiam non omnia sacramenta dispensant. Unde sacerdotes parochiales vel Abbates, aut alij huiusmodi praelati, non possunt indulgentias facere.

Et per hoc patet responsio Ad obiecta.

ARTIC. II.

Vtrum diaconus, vel alius non sacerdos, possit indulgentias facere?

101

AD secundum sic proceditur. Viderur, quod diaconus non possit indulgentias facere, vel alius non sacerdos. Quia remissio peccatorum est effectus clauium. Sed non habet clauis nisi solus sacerdos. Ergo ipse solus potest indulgentias facere.

¶ 2 Præterea, Plenior remissio pœnæ est in indulgentijs, quam in foro pœnitentijs. Sed hoc non potest nisi solus sacerdos. Ergo nec illud.

SED contra, Eidem confertur dispensatio thesauri Ecclesie, cui committitur regimen Ecclesie. Sed hoc committitur quandoque non sacerdoti. Ergo potest indulgentias facere; nam ex dispensatione thesauri Ecclesie efficaciam habent.

RESPONDEO dicendum, quod potestas faciendi indulgentias sequitur iurisdictionem, vt supra dictum est *: & quia diaconi & alij non sacerdotes possunt habere iurisdictionem; vel commissam, sicut legati; vel ordinariam, sicut electi: ideo possunt indulgentias facere etiam non sacerdotes, quamuis non potest

q. preced. ar. 2. cor. q. ad 1.

sint absolucere in foro pœnitentiæ, quod est ordinis .
Et per hoc patet solutio Ad obiecta . Indulgentias enim facere pertinet ad clauem iurisdictionis, & non ad clauem ordinis .

ARTIC. III.

Utrum Episcopus possit indulgentias facere ?

102

Ad tertium sic proceditur . Videtur, quòd etiam Episcopus non possit indulgentias facere. Quia thesaurus Ecclesiæ est communis toti ecclesiæ. Sed id quod est commune toti ecclesiæ, non potest dispensari nisi per illum, qui toti ecclesiæ præest . Ergo solus Papa potest indulgentias facere.

ca Quid autè, de pœnit. & remiss.

¶ 2 Præterea, Nullus potest remittere pœnas à iure determinatas, nisi ille qui habet potestatem ius condendi . Sed pœnæ satisfactoriæ, sunt pro peccatis determinatæ à iure . Ergo remittere huiusmodi pœnas potest solus Papa, qui conditor est iuris .

SED contra est, consuetudo ecclesiæ, secundum quam Episcopi dant indulgentias .

RESPONDEO dicendum, quòd Papa habet plenitudinem pontificalis potestatis, quasi rex in regno. Sed Episcopi assumuntur in partem sollicitudinis, quasi iudices singulis ciuitatibus præpositi . Propter quod eos solos in suis litteris Papa fratres vocat, reliquos autem omnes vocat filios . Et ideo potestas faciendi indulgentias plene residet in Papa: quia potest facere prout vult, causa tamen existente legitima : sed in Episcopis est taxata secundum ordinationem Papæ; & ideo possunt facere secundum quod eis est taxatum, & non amplius .

Et per hoc patet solutio Ad obiecta .

ARTIC. IV.

Utrum ille, qui est in peccato mortali, possit indulgentias facere ?

103

Ad quartum sic proceditur . Videtur, quòd ille, qui est in peccato mortali, non possit facere indulgentias. Quia riuus, cui fons non influit, nihil proficere potest . Sed prælato in peccato mortali

existenti, non influit fons gratiæ, scilicet spiritus sanctus. Ergo non potest in alios profluere, faciendo indulgentias.

g. sequet. art. 1.

¶ 2 Præterea, Maius est facere indulgentiã, quã recipere. Sed ille, qui est in peccato mortali, non recipit, vt dicitur †. Ergo nec facere potest.

SED contra, Indulgentiæ fiunt per potestatem prælati Ecclesiæ traditam. Sed peccatum mortale non tollit potestatem, sed bonitatem. Ergo potest aliquis in peccato mortali existens, indulgentias facere.

RESPONDEO dicendum, quòd facere indulgentias pertinet ad iurisdictionem, sed per peccatum homo non amittit iurisdictionem: & ideò indulgentiæ æque valent, si fiant ab eo qui est in peccato mortali, sicut si fierent ab eo, qui est sanctissimus: cum non remittat pœnam ex vi meritorum suorum, sed ex vi meritorum reconditorum in thesauris Ecclesiæ.

Ad primum ergo dicendum, quòd iste prælatus in peccato mortali indulgentias faciens, non proficit de suo aliquid: & ideò non requiritur quòd influxum recipiat à fonte, ad hoc, quòd eius indulgentiæ valeant.

Ad secundum dicendum, quòd maius est facere indulgentias, quã recipere, quantum ad potestatem: sed est minus quantum ad propriam utilitatem.

QVÆST. XXVII.

De his quibus valent indulgentia, in quatuor articulos diuisa.

DEinde considerandum est de his, quibus valent indulgentiæ.

- ¶ Circa quod queruntur quatuor.
- ¶ Primo, vtrum indulgentia valeat existentibus in peccato mortali?
- ¶ Secundo, vtrum valeat religiosis?
- ¶ Tertio, vtrum valeat non facienti illud, pro quo indulgentia datur?
- ¶ Quarto, vtrum valeat ei, qui indulgentiam facit?

AR-